

Dự thảo**BỘ QUY TẮC ỨNG XỬ****Người Đắk Lắk Văn minh – Thân thiện – Mến khách***(Kèm theo Quyết định số/QĐ-UBND**ngày / /2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Lắk)***MỞ ĐẦU**

Đắk Lắk là tỉnh nằm ở trung tâm vùng Tây Nguyên, phía Bắc giáp tỉnh Gia Lai; phía Đông giáp tỉnh Phú Yên, Khánh Hòa; phía Nam giáp tỉnh Lâm Đồng, Đắk Nông; phía Tây giáp tỉnh Mondulkiri của Vương quốc Campuchia; có hệ thống giao thông đường bộ, đường không tương đối hoàn chỉnh; cảnh quan thiên nhiên hấp dẫn, đa dạng, đồi núi xen kẽ bình nguyên và thung lũng, hệ thống thác ghềnh hùng vĩ; có 38 di tích được xếp hạng, trong đó có 02 di tích quốc gia đặc biệt, 17 di tích quốc gia và 19 di tích cấp tỉnh; đặc biệt “Không gian văn hóa Cồng chiêng Tây Nguyên” được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, kết hợp với bản sắc văn hóa truyền thống đặc sắc của 49 dân tộc, nổi bật như các loại nhạc cụ cồng chiêng, đàn đá, tre nứa, mỹ thuật, âm nhạc, tạc tượng, văn hóa mẫu hệ, văn hóa cộng đồng, văn hóa nhà dài, văn hóa ẩm thực,...

Bên cạnh đó, Đắk Lắk còn là “Thủ phủ Cà phê Việt Nam”, là điểm đến của cà phê thế giới; văn hóa cà phê đã và đang được xây dựng và hình thành, là thế mạnh hấp dẫn du khách.

Với tiềm năng, lợi thế trên, việc xây dựng hình ảnh người Đắk Lắk đẹp, văn minh, thân thiện, mến khách tạo dấu ấn đối với đồng bào trong nước và cộng đồng quốc tế là trách nhiệm của các cấp ủy đảng, chính quyền và Nhân dân các dân tộc tỉnh Đắk Lắk.

Vì vậy, việc ban hành “Bộ quy tắc ứng xử Người Đắk Lắk Văn minh - Thân thiện - Mến khách” là rất cần thiết. Thông qua “Bộ quy tắc” góp phần nâng cao nhận thức của các tổ chức, cá nhân trong việc ứng xử, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc; từng bước tạo được niềm tin, sự hòa đồng, thân thiện, mến khách của người dân Đắk Lắk đối với khách đến sinh sống, học tập, tham quan, du lịch; góp phần thực hiện tốt mục tiêu của Đề án phát triển du lịch Đắk Lắk giai đoạn 2021 - 2025 và định hướng đến năm 2030.

Chương I **QUY ĐỊNH CHUNG**

Điều 1. Giải thích từ ngữ

1. “Bộ quy tắc ứng xử Người Đắk Lắk Văn minh – Thân thiện – Mến khách” là những quy định mang tính chuẩn mực nhằm định hướng hành vi, thái độ, thói quen, cách ứng xử văn minh, thân thiện, mến khách của người dân Đắk Lắk.

2. Bộ quy tắc ứng xử người Đắk Lắk Văn minh – Thân thiện – Mến khách được viết tắt: “Bộ quy tắc ứng xử”.

Điều 2. Phạm vi điều chỉnh

Đối với cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân tỉnh Đắk Lắk thực hiện phạm vi trong và ngoài tỉnh.

Chương II **NỘI DUNG BỘ QUY TẮC ỨNG XỬ**

Điều 3. Tôn trọng và bảo vệ môi trường sống

1. Giữ gìn vệ sinh, làm đẹp nhà cửa, đường phố, đường làng, ngõ xóm và nơi công cộng.

2. Phân loại và đổ rác, phế thải, đúng nơi quy định; khuyến khích sử dụng túi cá nhân, hạn chế sử dụng túi ni lông và các chế phẩm nhựa sử dụng 01 lần.

3. Có trách nhiệm trồng và bảo vệ cây xanh cùng các nguồn lợi tự nhiên.

4. Tích cực tham gia các hoạt động bảo vệ môi trường; giữ gìn cảnh quan xanh, sạch, đẹp.

5. Không tự ý chiếm dụng, thay đổi hiện trạng, đun nấu, đốt lửa trên vỉa hè, lòng đường.

6. Không treo, dán, đặt biển hiệu, biển quảng cáo trái phép.

7. Không tự ý chặt, nhổ cây xanh, hoa, cỏ nơi công cộng.

Điều 4. Ứng xử tại vườn hoa, quảng trường, tượng đài, công viên

1. Tham gia bảo vệ, đóng góp, phát huy giá trị công trình.

2. Không đập phá, làm đổ vỡ, viết bậy, bôi bẩn, dán quảng cáo, leo trèo lên các công trình, tượng đài, tác phẩm điêu khắc.

3. Không hái hoa, bẻ cành, giẫm đạp, phá rào, trèo cây, hái quả.

4. Không bày bán, ăn, ngủ, nghỉ, phóng uế tùy tiện.

5. Không nói xấu, bôi nhọ lãnh tụ quốc gia, danh nhân văn hóa.

Điều 5. Ứng xử tại khu vui chơi, giải trí, diểm di tích, tham quan, du lịch

1. Có thái độ thân thiện, niềm nở, nhiệt tình và mến khách.
2. Tôn trọng sự khác biệt về văn hóa, phong tục tập quán, nội quy của điểm đến và khuyến khích mua, bán các sản phẩm địa phương.
3. Bảo vệ cảnh quan, giữ gìn vệ sinh môi trường, không xả rác bừa bãi; cung cấp các dịch vụ có trách nhiệm với môi trường và xã hội.
4. Kinh doanh sản phẩm hàng hóa có nguồn gốc xuất xứ rõ ràng, an toàn, niêm yết giá công khai và bán đúng giá niêm yết; không buôn bán những hàng hóa mang tính chất đồi trụy, mê tín dị đoan.
5. Không gây hình ảnh phản cảm, ấn tượng xấu tới du khách; không lấy sách hướng dẫn, bản đồ, tập gấp du lịch và các ấn phẩm quảng bá khác khi chưa thực sự cần thiết.
6. Không chen lấn, xô đẩy, gây rối; không ăn uống, ngủ nghỉ tùy tiện.
7. Không tranh giành, chèo kéo du khách và nâng giá hàng hóa và dịch vụ trái quy định; không đê người ăn xin, ăn mày làm phiền khách.
8. Không sử dụng đồ chơi kích động bạo lực gây nguy hiểm, độc hại.
9. Tuân thủ nghiêm các quy định bảo đảm an toàn.

Điều 6. Ứng xử tại trung tâm thương mại, siêu thị, chợ, nhà hàng, quán ăn

1. Niêm yết giá và bán đúng giá niêm yết; khuyến khích niêm yết nguồn gốc sản phẩm tại quầy; giao tiếp, trao đổi đúng mực; cân đong hàng hóa đúng đủ; không mua bán hàng giả, hàng nhái, hàng kém chất lượng và không rõ nguồn gốc.
2. Kinh doanh, bảo quản và chế biến thực phẩm đảm bảo vệ sinh, an toàn.
3. Xếp hàng khi mua bán; sử dụng bao bì, túi đựng thân thiện với môi trường, hạn chế sử dụng túi ni lông và các sản phẩm từ nhựa dùng một lần.
4. Không sử dụng lãng phí hàng hóa, đồ ăn, đồ uống; sử dụng có kiểm soát rượu, bia và đồ uống có cồn; không dùng từ ngữ miệt thị để xung hô, gọi thức ăn, đồ uống.
5. Bình tĩnh, nhường nhịn khi giải quyết mâu thuẫn.
6. Tôn trọng, bảo quản các sản phẩm văn hóa truyền thống, hàng thủ công, mỹ nghệ của người dân địa phương.

Điều 7. Ứng xử tại cơ sở tín ngưỡng, tôn giáo

1. Tôn trọng tự do tín ngưỡng, tôn giáo, văn hóa, phong tục tập quán của cộng đồng địa phương.
2. Giữ gìn, phát huy nghi thức, giá trị truyền thống.
3. Chấp hành quy định, hướng dẫn tại nơi thờ tự.

4. Không đặt, rải tiền tùy tiện; không nên đốt vàng mã.
5. Không sử dụng trang phục thiếu lịch sự và có hành vi gây phản cảm.
6. Không hoạt động mê tín dị đoan, lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để trục lợi.
7. Không chen lấn, xô đẩy, tranh cướp vật dụng, đồ lễ.
8. Đi nhẹ, nói khẽ, giữ gìn trật tự, giữ gìn vệ sinh chung.
9. Không xâm hại cảnh quan, không gian tín ngưỡng tôn giáo.

Điều 8. Ứng xử tại thư viện, bảo tàng, trường học

1. Cầu thị học hỏi, hợp tác và tuân thủ nội quy, hướng dẫn.
2. Đóng góp, xây dựng và bảo vệ tài sản.
3. Giữ gìn trật tự, hạn chế sử dụng thiết bị điện tử cá nhân ảnh hưởng đến xung quanh.
4. Không tác động, làm hư hại tài liệu, hiện vật.

Điều 9. Ứng xử tại bến xe ô tô, nhà chờ xe buýt, nhà ga cảng hàng không, trên các phương tiện công cộng

1. Giữ gìn trật tự, tôn trọng quy định chung.
2. Xếp hàng, mua vé, xuất trình vé, giấy tờ tùy thân để làm thủ tục theo quy định.
3. Tuân thủ theo hướng dẫn, điều tiết của người hướng dẫn.
4. Nhường chỗ, giúp đỡ người khuyết tật, phụ nữ có thai, người già, trẻ em, khách nước ngoài.
5. Không mua, bán hàng rong; không bày biện, ăn uống, ngủ nghỉ tùy tiện.

Điều 10. Ứng xử khi tham gia giao thông

1. Tự giác chấp hành luật giao thông; dừng xe nhường đường cho người đi bộ, xe ưu tiên; bình tĩnh, hòa nhã, nhường nhịn xử lý, không sử dụng vũ lực khi có va chạm giao thông.
2. Hỗ trợ cấp cứu người bị nạn, cung cấp thông tin tới cơ quan công an khi xảy ra tai nạn giao thông.
3. Quan sát kỹ khi tham gia lưu thông; dừng, đỗ xe trước công cơ quan, trường học, hàng quán, nhà dân đúng quy định; không chửi tục, nói bậy, khạc nhổ, vứt rác thải trên đường.

Điều 11. Ứng xử trong cộng đồng dân cư

1. Lịch sự, nói lời hay, cử chỉ đẹp, thân thiện.

2. Nhiệt tình chỉ dẫn, giúp đỡ người dân và du khách khi được đề nghị; tôn trọng, giúp đỡ, ưu tiên, nhường đường cho khách du lịch.
3. Xếp hàng theo thứ tự, không chen lấn, xô đẩy khi sử dụng các dịch vụ hoặc tham gia các hoạt động tại nơi công cộng.
4. Sử dụng trang phục lịch sự, phù hợp với các hoạt động.
5. Giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc; tuân thủ luật tục, tuân thủ sự hướng dẫn, các quy định khi tham quan bên nước, các công trình văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc; không sử dụng lông đuôi voi, tự ý lại gàn voi và sử dụng loại hình du lịch cưỡi voi.
6. Không “chèo kéo”, đeo bám khách du lịch.
7. Giữ thái độ nhã nhặn, lịch sự khi giải quyết sự cố đối với khách; không có lời nói, cử chỉ, hành vi thô tục; không trêu chọc hay có hành động khiếm nhã với khách du lịch.
8. Không tranh giành, gây gổ với khách du lịch.
9. Không xả rác, khạc nhổ, đi vệ sinh bừa bãi, hút thuốc lá ở những nơi không được phép.
10. Không khắc, vẽ, viết bậy lên tường, tượng, bia đá, cây xanh, công trình kiến trúc; không hái hoa, bẻ cành, giẫm đạp lên bãi cỏ, trêu chọc vật nuôi tại các khu, điểm du lịch và nơi công cộng.
12. Không bán các sản phẩm từ động, thực vật hoang dã (*bị cấm theo pháp luật*).

Chương III **TỔ CHỨC THỰC HIỆN**

Điều 12. Triển khai và thực hiện

1. Khuyến nghị các cơ quan, tổ chức căn cứ Bộ Quy tắc ứng xử này triển khai thực hiện và phổ biến nội dung của Bộ Quy tắc ứng xử phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và đặc thù của cơ quan, tổ chức của mình.
2. Các tổ chức, cá nhân sinh sống, làm việc, công tác, học tập, tham quan, du lịch trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk khuyến khích thực hiện đầy đủ các nội dung Bộ quy tắc ứng xử và tuyên truyền, phổ biến về Bộ quy tắc ứng xử này.

Điều 13. Điều khoản thi hành

Bộ Quy tắc ứng xử này được phổ biến đến tất cả các tổ chức, cá nhân trên địa bàn tỉnh. Trong quá trình thực hiện, nếu có vướng mắc đề nghị phản ánh về UBND tỉnh Đắk Lắk (thông qua Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch) để tổng hợp, nghiên cứu xem xét sửa đổi, bổ sung cho phù hợp./.